

## ÚVOD

Plán dopravnej obslužnosti bol vypracovaný na základe požiadavky Mesta Žilina ako súčasť Územného generelu dopravy. Vzhľadom na to, že ide o samostatný strategický dokument, ktorého zostavovateľom je podľa zákona NR č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave mesto, bol zaradený ako samostatná **príloha 1**. Niektoré časti do tohto plánu boli prevzaté z textovej časti Územného generelu dopravy mesta Žilina.

Zadanie dohodnuté s objednávatelom Plánu dopravnej obslužnosti bolo rozdelené na dve etapy.

### Etapa 01

#### **Analýza súčasného stavu mestskej hromadnej dopravy**

- analýza súčasného a potenciálneho prepravného dopytu – počet a hustota obyvateľov, ich priestorové rozloženie v meste, veková a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva, pracovné príležitosti a ich rozmiestnenie v meste, pracovné zmeny, nezamestnanosť, analýza školských a zdravotníckych zariadení a ich dopravnej obslužnosti;
- analýza súčasného stavu dopravnej obsluhy – kapacita dopravných prostriedkov, dostupnosť spojov a prístupnosť k nim, čiastková analýza prípadnej súbežnosti a nadväznosti spojov.

### Etapa 02

**Návrh plánu dopravnej obslužnosti Mesta Žilina v súlade so zákonom č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave a podľa zákona č. 514/2009 Z.Z. o doprave na dráhach**

- stanovenie potrebného počtu spojov na zvolených dopravných trasách (autobusových a trolejbusových linkách);
- požiadavky na primeraný rozsah dopravných služieb (vyčíslenie potrebného dopravného výkonu a ponuky miestokm);
- spôsob riešenia súbežnej dopravy, opatrenia na zabezpečenie koordinácie a nadväznosti na železničnú dopravu;
- ciele a zámery riešenia disproporcie dopytu a ponuky v určitom území, vrátane potreby investícií do vozidlového parku, do technickej základne alebo do organizácie a trasy autobusových liniek.

**Požiadavky zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave a podľa zákona č. 514/2009 Z.Z. o doprave na dráhach sú uvedené nižšie.**

**Požiadavky zákona NR SR č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave:**

**Dopravná obslužnosť**

- (1) Dopravnou obslužnosťou na účely tohto zákona sa rozumie vytvorenie ponuky primeraného rozsahu dopravných služieb vo vnútroštátnej doprave na zabezpečenie pravidelnej dopravy na území kraja alebo obce.
- (2) Primeraným rozsahom sa na účely odseku 1 rozumie počet spojov za deň, presnosť a pravidelnosť jednotlivých spojov na jednotlivých autobusových linkách na uspokojenie dopytu verejnosti počas jednotlivých dní v týždni pri zohľadnení možností súbežných prepráv a prestupu, vzdialenosti k zastávkam, priepustnosti ciest v priebehu dňa, bezpečnosti prepráv, výbavy a kapacity vozidiel a cestovného pre vybrané skupiny cestujúcich.

**Objednávateľ**

- (1) Ak nie je dostatočne zabezpečená dopravná obslužnosť územia pravidelnou dopravou prevádzkovanou dopravcami na komerčnom základe ani železničnou dopravou, objednávateľ je oprávnený vo verejnom záujme objednať dopravné služby v rozsahu potrebnom na zabezpečenie dopravnej obslužnosti územia.
- (2) Objednávateľom na účely tohto zákona je orgán verejnej správy, ktorý je podľa zákona povinný organizovať a zabezpečovať dopravnú obslužnosť územia kraja alebo obce v pravidelnej doprave.

**Plán dopravnej obslužnosti**

- (1) Na zabezpečenie dopravnej obslužnosti územia objednávateľ zostavuje plán dopravnej obslužnosti a uzatvára s dopravcami zmluvy o službách.
- (2) Pri zostavovaní plánu dopravnej obslužnosti objednávateľ berie do úvahy oprávnené požiadavky verejnosti, prevádzkované železničné a autobusové linky a ich prepravnú kapacitu a ďalšie kapacitné možnosti dopravcov, technický stav ciest na trase autobusových liniek, kapacitné možnosti súbežnej železničnej dopravy a mestskej dráhovej dopravy, hospodárnosť zabezpečovania prepravy a finančné možnosti verejného rozpočtu na úhradu za službu vo verejnom záujme (ďalej len "príspevok"). Pri zostavovaní plánu dopravnej obslužnosti objednávateľ spolupracuje s objednávateľom dopravných služieb železničnej dopravy na zosúladení kapacitných a prevádzkových možností v železničnej doprave a v pravidelnej autobusovej doprave.
- (3) Plán dopravnej obslužnosti obsahuje najmä:
- a) zoznam autobusových liniek alebo ich častí, na ktorých sa má uskutočňovať pravidelná doprava vo verejnom záujme;
  - b) požiadavky na primeraný rozsah dopravných služieb;
  - c) spôsob riešenia súbežnej dopravy, opatrenia na zabezpečenie koordinácie a nadväznosti na železničnú dopravu alebo na mestskú dráhovú dopravu;
  - d) spôsob výpočtu a harmonogram poskytovania príspevku z verejného rozpočtu;

## **Návrh plánu dopravnej obsluhy (obslužnosti) hromadnou osobnou dopravou mesta Žilina**

- e) možnosti úpravy sadzby základného cestovného alebo udelenia výlučného práva na dopravné služby na určitej autobusovej linke alebo na určitých zastávkach;
- f) ciele a zámery riešenia disproporcie dopytu a ponuky v určitom území vrátane potreby investícií do vozidlového parku, do technickej základne alebo do organizácie a trasy autobusových liniek.

Plán dopravnej obslužnosti je podkladom na udeľovanie dopravných licencií, na uzatváranie zmlúv o službách a na zostavovanie cestovných poriadkov v pravidelnej doprave.

### **Požiadavky zákona NR SR č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach:**

#### **Plán dopravnej obslužnosti**

(1) Na zabezpečenie dopravnej obslužnosti objednávateľa dopravných služieb v celoštátnej doprave, v regionálnej doprave a v mestskej doprave zostavujú plány dopravnej obslužnosti.

(2) Pri zostavovaní plánu dopravnej obslužnosti objednávateľ dopravných služieb berie do úvahy oprávnené požiadavky verejnosti, kapacitu železničnej infraštruktúry (ďalej len „kapacita infraštruktúry“) alebo siete mestskej dopravy, prevádzkové možnosti dráhových podnikov, možnosti súbežnej dopravy, hospodárnosť zabezpečovania verejnej osobnej dopravy a finančné možnosti verejného rozpočtu na úhradu straty dráhového podniku za dopravné služby vo verejnom záujme.

(3) Plán dopravnej obslužnosti obsahuje najmä:

- a) vymedzenie územia dopravnej obslužnosti;
- b) požiadavky na primeraný rozsah dopravných služieb;
- c) spôsob riešenia súbežnej dopravy a zabezpečenia nadväznosti na dopravné služby poskytované inými druhmi dopravy, najmä verejnou autobusovou dopravou;
- d) spôsob náhrady straty, ktorá vznikla dráhovým podnikom zo zabezpečenia dopravnej obslužnosti, najmä úhradou z verejného rozpočtu, možnými úpravami tarify cestovného alebo udelením výlučného práva na dopravné služby;
- e) ciele a zámery riešenia disproporcie dopytu a ponuky v určitom území, vrátane potreby investícií do infraštruktúry;
- f) opatrenia na zabezpečenie koordinácie s inými druhmi dopravy v území podľa písmena a), najmä s verejnou autobusovou dopravou.

Plán dopravnej obslužnosti je podkladom pri posudzovaní návrhu cestovného poriadku a pri uzatváraní zmlúv o dopravných službách vo verejnom záujme.

Vyššie uvedené požiadavky obidvoch zákonov boli v zmysle zadania od objednávateľa a rozdelenia do dvoch etáp riešené v nasledujúcich kapitolách.